

Dömötör Ferencné Takáts Magdolna

1939-től Takáts Magdolna Margit később Dömötör Ferencné osztálytanító

Takáts Magdolna Mária Győrszemere Szt. Pál pusztán született 1918. március 22-én Takáts Ferenc Dániel és (Deutsch) Dénes Mária gyermekeként. A tanítóképesítő vizsgálatra jogosító tanulmányait a dombóvári Szent Orsolya rendi római katolikus tanítóképző intézetben végezte jeles eredménnyel. Oklevelét 1937. június 16-án állították ki.

Hazatérve a Vám-pusztai uradalmi iskolánál, valamint a simontornyai 6 tanerős római katolikus elemi népiskolánál vállalt állandó helyettesítést. Ifjúsági elnöke volt a Szent Erzsébet Leánykörnek. Az iskolán kívüli népművelés keretében felolvasásokat tartott nők számára.¹

Hivatalosan 1939. szeptember 1. óta dolgozik.

A fiatal tanítónő Spiegelné Varga Margit leggyakoribb helyettese volt, akinél az elnök *"...tekintetbe véve azon lelkiismeretes és nagy munkát, mellyel a betegszabadságon levő III. sorsz. tanítónő helyettese az állandóan 90-95 ős létszámú osztályban végez..."*² javasolta, hogy a nyári vakáció idejére kapja meg a járandóságát.

1940-ben a fent nevezett helyettesített kolléganő nyugalomba vonulása után véglegesítették őt az iskolánál. 1940. szeptember 1-ével a 3. vegyes osztályt kapta meg 60 tanulóval.

Férjhez ment, férje Dömötör Ferenc.³ Két gyermekük született:

- László 1943.11.26-án
- Klára 1948.05.01-jén.

Lakcímük Szent Imre u. 11. volt (Ma Dr. Kiss István utca)

Az 1943. április 4-i római katolikus egyházközségi ülés jegyzőkönyvében olvasható, hogy az egyház Karitatív-szociális szakosztályának aktív tagja.

¹ Dömötör Ferencné Takáts Magdolna iratai /7.

² Római katolikus irattár – Isk. széki ill. ehk-i jegyzőkönyvek II. kötet

³ Dömötör Ferenc (sz: 1916. 03.08. Cece - † 1998.03. hó). Gyermekeik: László (sz: 1943.11.26. Stornya), Klára (sz: 1948.05.01. Stornya).

Dömötör Ferencné Takáts Magdolna egyik osztályával⁴

1946-tól tagja a Pedagógus szakszervezetnek.

1959. március 2-i munkaszerződéséből kiderül, hogy a Simontornyai Bőrgyár Kultúrházában varró-hímző szakkört vezetett. A munkaszerződést az akkori igazgató, Szepesi József kötötte a „szaktársnő”-vel.⁵

Tagja a Községi Nőbizottságnak, munkaközösség-vezető az iskolában.

Dömötör Ferencné (Takáts Magdolna)
 1961-ben családja körében → édesanyja -
 Takáts Ferencné (Dénes Mária), fia -
 Dömötör László, Ducika néni, leánya -
 Dömötör Klára, férje - Dömötör Ferenc⁶

⁴ Fénykép Gszelman Diánától, akinek a nagymamája, Szabó Józsefné is látható a képen

⁵ Dömötör Ferencné Takáts Magdolna iratai /28.

⁶ Fénykép Dömötör Klárától

1961. május 1-jén a 4.b osztállyal. Mellette (jobb keze felől) Molnár Margit, aki később pedagógusként dolgozott.⁷

Osztályával az 1966-os
tornaünnepélyen⁸

1971-ben megkapta a Kiváló tanítói címet.⁹

1974.10.31-én -35 év munkaviszony után- nyugdíjba vonult, de utána is 1-2-3 évente GYES-en lévő kollégákat helyettesített, főként a napköziben. Olyan sokat helyettesített, hogy 1988.07.01-jén újra számolták a nyugdíját.

Dömötör Ferencné Takáts Magdolna kezdettől fogva egészen a nyugdíjaztatásáig (sőt azon túl is) a simontornyai tantestület tagjaként dolgozott sok kolléga és még több gyermek szeretett Ducika nénijeként. Az iskolaszéki jegyzőkönyvek nem egy homályos vagy sejtésen alapuló pontját világította meg számomra. Szóbeli közlései felbecsülhetetlen segítséget nyújtottak az iskolatörténeti kutatásokban.

---

⁷ Fénykép Dömötör Klárától

⁸ Fénykép Dömötör Ferencnétől

⁹ 1972/73. évi törzskönyv

Dömötör Ferencné Takáts Magdolna 1997. augusztus 20-án, amikor is Simontornya Város Önkormányzatától megkapta *„Simontornya érdekében végzett kiemelkedő eredményességű, maradandó értékű megbecsülést kiváltó tevékenységéért a SIMONTORNYAÉRT kitüntető díjat”.*

Dömötör Ferencné Takáts Magdolna 2002. 07.16-án Simontornyán hunyt el..

Dömötör Ferencné kiváló pedagógus és kolléga volt. Emlékére kiállítást állított össze Rózsáné Kovács Anna és Tóthné Unghy Ilona pedagógus a Petőfi úti iskolában. Az emlékfalat a Simontornya Múltjáért Alapítvány finanszírozta, a minisztériumi elismerést Vámi István igazgató úr pályázta meg.

Dr. Jáky Lászlóné

Leánykori neve: Andrásy Andrea

Születési hely, idő: Budapest, 1942. 03.13.

Anyja neve: Wittner Éva női szabó

Apja neve: Andrásy András banktisztviselő, könyvelő, szállításvezető

Iskolai végzettsége: biológia - földrajz szak főiskola, földrajz egyetem

Pécsi Tanárképző Főiskola – 1967.07.14.

Kossuth Lajos Tudományegyetem – Debrecen - 1974.06.22.

Foglalkozása, beosztása: biológia-földrajz szakos tanár

Munkaviszonyának kezdete:

- E.M. Szerelőipari Vállalat Budapest, VIII. k. 1960.10.07. – 1962.02.28. - anyagelszámoló
- Április 4. MGTSZ Sáregres 1962.03.21. – 1962.05.31. – könyvelő
- Igar-Vámszőlőhegy 1962.08.01. – 1971.08.15. Általános Iskola – 1965-ig képzés nélküli nevelő, 1965-1967 között szaktanító, 1967-től szaktanár..

Intézményünkben: 1971.08.16. – 1997.08.16. – nyugdíjba vonulásáig

Házastársa: dr. Jáky László állatorvos 1961.12.30-án kötöttek házasságot.

Gyermekek: László (1962), Ágota (1965)

Igar-Vámszőlőhegy, Petőfi u.65-ről költöztek el a Mezőszilas, Fő u. 48. szám alá. Onnan járt be minden nap dolgozni Simontornyára.

1960-tól tagja a Pedagógus Szakszervezetnek

1962-től tagja a Magyar Vöröskeresztes Szervezetnek

Az 1972/1973. évi törzslap alapján községi vöröskeresztes titkár és iskolai vöröskeresztes tanárelnök

1976-ban a Vöröskeresztes munkáért emlékérem bronz fokozatát kapta meg.

1981-ben Miniszteri dicséretben részesült.

1992-ben megbízott igazgatóként, 1993.07.31-től 5 évre megválasztott igazgatóként dolgozott az intézményben. 1994.10.25-én lemondott a posztról, 1997.08.16-án pedig nyugdíjba vonult.

Hajdani igazgatója, Zsigmond Tiborné¹⁰ így emlékezett rá: „*Biológia-földrajz szakos tanár. Órán sokat tevékenykedtető, jó szakember volt Fegyelmelési problémái soha nem voltak. Elég volt neki ennyit mondani: Fiacskám! Ha nem hagyod abba, végiggyalogolok rajtad a túsarkú cipőmmel! (100 kg körül volt akkor) Később igazgatói munkakört töltött be Simontornyán.*”

¹⁰ Zsigmond Tiborné dr. – Géringerné Horváth Hajnalka – Tóthné Unghy Ilona: Zsigmond Tiborné dr. pedagógus életútja – Simontornya, 2010.

A „Megújuló iskola” 1988. évi továbbképzésén a Búbánat-völgyében: Szabó Rózsa, Zsigmond Tiborné, Hassák Józsefné és dr. Jáky Lászlóné¹¹

Minősítéseiben olvasható:

„... Minden órára felkészül, óráit pontosan tartja meg. ... Viselkedése korrekt. ... Jó érzékkel nyúl egyes nevelési problémákhoz, s azokat ügyesen oldja meg. ...” (1964) – Soráll János igazgató Igar-Vámszőlőhegy.

„... Egyénisége: vidám, jó humorú ... gyorsan és jól beilleszkedett. ... Önmagával szemben is igényes. ... A tanulókkal szakértelemmel bánt. ... A levelező tagozaton is részt vállal az oktatásban. Órákat tart Ozorán a kihelyezett gimnáziumi osztályban, pedig mint bejárónak ez különösen sok nehézséget okoz (késői hazajárás, több kilométeres gyaloglás stb.). ...” (1976) - Zsigmond Tiborné igazgató.

„... Óravezetése nagyon logikus, a legfontosabb fogalmakat és összefüggéseket mindenkinek megtanítja. Igen sok szemléltetőeszközt használ, és ezek segítségével könnyen szóra bírja nehezen beszélő tanulóit is. ... Gyakran tevékenykedtet, és kísérletezik ő maga is. Az írásvetítőt saját fóliáival is jól használja, ezekből néhány már megyei publikációban is megjelent. ...” (1980) - Zsigmond Tiborné igazgató.

„... Az önálló tanulás megtanításával elérte, hogy szakkörösei minden évben versenyekre készülnek és képességeiknek megfelelően, eredményesen szerepelnek. ... Mindig aktualizál, ha arra lehetőség van. ... Az úttörő feladatokat jól ellátja. A csapatmunka kiemelkedő segítője. Rajsztű tervező munkája példamutató. ... Alkotó pedagógus, több pályázatot készített, melyeket megyei szinten továbbképzésen lehetett hasznosítani. ...” (1984) – Zsigmond Tiborné igazgató.

„... kiemelkedő felkészültségű pedagógus, aki a folyamatos önképzés mellett rendszeresen részt vesz szervezett továbbképzéseken is. ... Módszerei változatosak és a tanulócsoportok összetétele alapján eltérőek. Mint az osztályfőnöki munkaközösség vezetője nagy hozzáértéssel igyekszik tanártársait jó tanácsokkal ellátni. ... A tanulókkal való kapcsolata dicséretes. ...” (1989) – Vámi István igazgató.

¹¹ Fénykép dr. Jáky Lászlónétól, megtekinthető az iskolatörténeti kiállításban.

Az SOS Kéz a kézben klub tagjai és segítői. A fiatalok hátul balról: Mózes Sára, Csajági Zoltán, Gárdonyi Zsolt, Csabai Péter és Nagy Edit, jobbszélén Somogyi János. Középen állnak a szülők: balról Gárdonyi Károlyné, Somogyiné Ilonka és Nagyné Kati. Előttük Ilonka édesanyja, Stemlerné Krisztina néni. Az előtérben lévő felnőttek: Potóné Marika, Doffkay Lászlóné, Csabainé Ibolya és dr. Jáky Lászlóné iskolaigazgató.¹²

Dr. Majer József

Születési hely, idő: Martonvásár, 1944.04.15.

Anyja neve: Horváth Borbála

Iskolai végzettsége: kémia-biológia szakos középiskolai tanár - ELTE – Budapest - 1968.07.04.

Foglalkozása, beosztása: tanár

Munkaviszonyának kezdete: 1967.06.02.

Intézményünkben: 1968.08.16. – 1975.07.31.

Házastársa: Bordács Margit tanár

Hajdani igazgatója, Zsigmond Tiborné¹³ így emlékezett rá: „Ő szerezte az első doktorátust a tantestületben. Nagyon büszke voltam rá. Tipikus kutató tanár, akinek a szertára apró teknősökkel és egyéb élőlényekkel volt tele.

Megtörtént, hogy a Beszédes utca végén töltötte az éjszakát egy rovarfogó hálóval a lámpa alatt, hogy új fajtaakat tudjon begyűjteni legyekből. Neki köszönhetem, hogy egyszer valódi szarvasbőgést hallottam.”

A kor ideológiai és szakmai követelményeinek eleget tett. Az 1972/1973. évi törzslapban az alábbiak szerepelnek:

- 1968-tól szakszervezeti tag
- 1970-től párttag
- 1973.09.01-jén elvégezte a Marxista-Leninista Esti Egyetem szakosító tagozatán a politikai gazdaságtant, majd a filozófiát.
- Légó parancsnok
- Tagja a területi szakszervezeti bizottságnak
- KISZ propagandista

1971-ben doktorált, 1975.08.01-jétől a Pécsi Tanárképző Főiskolára ment tanítani.

¹² Fényképezte Kiss Margit – átemelve Kiss Margit: Emlékezés-töredékek c. munkájából

¹³ Zsigmond Tiborné dr. – Géringerné Horváth Hajnalka – Tóthné Unghy Ilona: Zsigmond Tiborné dr. pedagógus életútja – Simontornya, 2010.

← A 30 éves érettségi találkozón - a Simontornyai Vármúzeum lépcsőjén. Mögötte áll Weiszné Nemesi Magdolna gyógypedagógus.¹⁴

A 30 éves évfordulón - jobbján Pál Józsefné Péti Mária, aki az érettségi után iskolánkhoz szegődött, és évtizedek óta ellátja az iskola gazdasági vezetését, és 2008-tól az iskolai EU-s pályázatok (TÁMOP-3.1.5., TÁMOP-3.2.3., TÁMOP-3.1.4.) pénzügyi vezetője.¹⁵

Dr. Majer Józsefné

Leánykori neve: Bordács Margit
 Születési hely, idő: Mezőtúr, 1942.10.30.
 Anyja neve: Pályi Margit
 Iskolai végzettsége: kémia-biológia szakos középiskolai tanár
 ELTE – Budapest - 1968.07.04.
 Foglalkozása, beosztása: tanár
 Munkaviszonyának kezdete: 1967.06.28.
 Intézményünkben: 1968.08.16. – 1977.08.26.
 Házastársa: dr. Majer József tanár

Az 1972/1973. év törzslapja alapján az intézmény vöröskeresztes tanárelnöke volt.

Hajdani igazgatója, Zsigmond Tiborné¹⁶ így emlékezett rá: „*Biológia-kémia szakos. Gyerekeket szerető, kedves egyéniség. Oktató nevelőmunkáját gyakran meg kellett szakítania a várva-várt gyermekáldás késedelme, vagy sikertelensége miatt. 1973-ban végre megérkezett*

¹⁴ Fénykép Pál Józsefné Péti Mária gazdasági vezetőtől

¹⁵ Fénykép Pál Józsefné Péti Mária gazdasági vezetőtől

¹⁶ Zsigmond Tiborné dr. – Géringerné Horváth Hajnalka – Tóthné Unghy Ilona: Zsigmond Tiborné dr. pedagógus életútja – Simontornya, 2010.

a mindenki által várva várt első kislányuk, akit még két testvérke követett, de már akkor nem Simontornyán laktak, hanem a következő állomáshelyen, Pécsen. Munkáját ugyanis a Pécsi Tanárképző Főiskola Növényteni Tanszékén folytatta. Sokat veszítettünk távozásával.”

Gáncsov Károly

Születési hely, idő: Óbesenyő, 1907.03.06.

Anyja neve: Budar Mária

Apja neve:

Iskolai végzettsége: magyar-történelem szakos polgári iskolai tanár
Szeged – 1935.06.13.

Foglalkozása, beosztása: tanár

Munkaviszonyának kezdete: 1934.11.04.

Intézményünkben: 1950.09.04. – 1967.07.31. között, amikor is nyugdíjba vonult.

Lakcíme az Óvoda u. 7-ben volt, végig albérletben lakott. 1968.07.28-án hunyt el.

Hagyatékát dr. Ágoston Józsefné őrizte meg, s adta át a Helytörténet házának. Közöttük található a Szegedi Tanítójelöltek Lapjának néhány évfolyama, amikbe Gáncsov Károly egyetemista is közölte írásait.

Publikációi:

- A magyar ifjú dala – vers 1927. március
- Krisztus dalnoka elzengte minden énekét – Gyászbeszéd Prohászka Ottokár halálára – 1927. május
- Pünkösdi tűzben – vers 1927. június
- Október hatodika – megemlékezés az aradi vértanúkról – 1927. október
- Szerzők és művek – irodalmi művek méltatása - rovatvezető Gáncsov Károly

ÁLDÁS

Írta: Gáncsov Károly, IV. éves, Szeged

Legyen áldott szeme ragyogása,
Legyen áldott szíve dobbanása,
Legyen áldott gondos virrasztása,
Hű szeretetének aggódása:
A jó anyának

Legyen áldott szelíd arcvonása,
Szigorú feddése, jó tanácsa,
Legyen áldott a vigasztalása,
Szerető lelkének szent varázsa:
A jó anyának.

Legyen áldott vidám mosolygása,
Legyen áldott a könnye hullása,
Legyen áldott csöndes, néma gyásza,
Elfojtott sóhaja, megnyugvása:
A jó anyának.

Ó áldott legyen a lába nyoma,
Száz kis angyal csókolva csókolja,
Áldott a föld is, mely porát zárja,
Ó mert nincs, nincs a világon párja:
A jó anyának.

Az adatközlők szerint a tanítványai szerették. Volt egy különleges szokása: mindig összefűzte hátul a kezét, s a nagyujjával piszkálta a kabátját. Ennek eredményeként minden kabátja lyukassá vált az állandó dörzsölés hatására.

Az iskolatörténeti kiállításban megtekinthető képeslapgyűjteménye arról árulkodik, hogy bejárta Magyarország minden táját.

Minden Simontornyán rendezett vívóversenyen részt vett. A képen a tanár úr mellett Nádai Lúcia, Varga Aranka.

Vívna Terebesi László és Weisz Gyula (háttal)¹⁷

Az 1953-ban elballagott osztály 5 éves találkozásánál 1958-ban. 1. sor → (Grensperger) Gárdonyi Károly, Bakonyi József, Gahó József, Györke Gyula, Pintér Sándor, Boldog Lajos, Somogyi János, Pinke János, Timár László tanár, Deli Sándor. 2. sor → Gombai József tanár, Rabóczki József, Vinczellér István, Szabó Péter, Suplicz Béla, Horváth János, Hargitai Imre, Szabó Ilona, Vámi Mária, Barocsai József, 3. sor → Jónás Dánielné, Jónás Dániel tanár, Kiss B. József tanár, dr. Mátyás Ernő, Holik Anna, Szepesi Erzsébet, Mészáros Katalin, Horváth Mária, Bongor Erzsébet, Antal Mária, Hámori István tanár, Pénzes Erzsébet, Varga Mária, Botos Erzsébet, Mohos János, Márkus Gábor, Tarr Miklós, 4. sorban közepén → Szabó Mária, H.Halas Kálmánné és Gáncsov Károly hajdani osztályfőnök. 5. sor → Sznorényi Mária, Németh Magdolna, Pluhár Mária, Kiss. B. Klára, Kiss Mária, Fülöpp Erzsébet tanár, Németh Mária Magdolna, Szabó Rozália, Kováts Jolán, Viga Mária, Lampert Gábor.¹⁸

¹⁷ Fénykép Weisz Gyulától

¹⁸ Fénykép Gombai Józsefné pedagógustól és Dallos Lászlóné Vámi Máriától, névsor Dallosnéétől

Szekszárdon a Balogh Ádám Múzeumban. Középen a tanulók között Gáncsov Károly és Dombos Gyuláné. Tőlük balkez felé a szélén kalapban Massányi Marót tanár úr. Első sorban balról ← 1. Kelecsényi József, 3. Andrásró András. Bencze Etelka a bejárat ajtó előtt látható a képen.¹⁹

Valamilyen fontos esemény lehetett a Beszédes úti iskola udvarán 1960 körül. A képen, a kerítéshez közeli aszználtnál ülnek → Fülöpp Erzsébet, H.Halas Kálmánné ?, ?, Gombai József, Gáncsov Károly, Bongor Istvánné.²⁰

¹⁹ Fénykép Mészáros Etelkától. Az 1961-ben elballagó tanulók lehetnek a képen, közöttük Bencze Etelka.

²⁰ Fénykép Mészáros Etelkától